

ხალგაზრდა ვერიელი

1921 წელს

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

ფასი 10 კპბ.

როგორ მოვედით დღემდე?!

აგერ უკვე რამდენიმე თვეა, ერთი მწარე კითხვა მაწვალავს:

— როგორ მოვედით დღემდე ქართველები, როგორ არ გადავყვეთ ჩვენზე გაცილებით მრავალრიცხოვანი ბევრი ერის მსგავსად, თუ მულამ ახეთები ვიყავით?

ასეთები...

„მტვერწყარო, თავდახრილი, ყოვლად უქმი, უდიერი, უზღუდო, გზამკვლევი, არ გამტანი და ცბიერი, მტრის არ მცნობი, მოყვარის მგმობი, გარეთ მხდალი, შინ ძლიერი, არ რის მცოდნე, არ რის მქონე, უზრუნველი და მშვიერი“ (სხვათა შორის, მე რომ ჩვენი მრავალრიცხოვანი განეთის რედაქტორების ადგილას ვიყო, თვეში ერთხელ, მაქანსათვის შესახსენებლად, პირველ გვერდზე, იქ, სადაც ყბადღებულ „მოწინავეები“ იბეჭდებოდა, ილიას „ბედნიერ ერს“ დავსტამავდი).

ასეთები...

მაგალითად, ისეთი, კახაბერ კახაბერისძე რომ იყო, აბაღა ყაენის ლაშქარი რომ შემოიყვანა დასავლეთ საქართველოში.

მაგალითად, ისეთი, როგორც კონსტანტინე — მირზა იყო, მამა და ძმა რომ ამოზოცა ტახტის გულისათვის.

ისეთი, იასე ფალავანდშვილი რომ იყო, რომელმაც 1832 წლის შეთქმულება გასცა.

ისეთი, მე-19 საუკუნის ჩვენი ინტელიგენციის ნაწილი რომ იყო, უნივერსიტეტის ნაცვლად რუსეთის იმპერატორს სამხედრო სასწავლებლის გახსნა რომ სთხოვა.

ისეთი, როგორც ბერბეკაშვილი იყო, ილიას ნათელი შუბლი ბერძანის სამიზნედ რომ გაიმეტა.

ისეთი, როგორც „რკინის სერგო“ იყო, კოჯრის სანგ-

რები ქართველ იუნკერთა გვამებით რომ ამოავსო, რუპანტებს თბილისში შემოუძღვა, ოპერის თეატრის სცენაზე მაუხერით ემუქრებოდა ხალხს, ხოლო ვაჟაზე თქვა, ცოცხალი რომ იყოს, იმასაც დავხვრეტდიო.

ისეთი, „ფოლადის კაცი“ რომ იყო, რომელმაც ვანაცხადა, საქართველო წაღმა-უკულმა უნდა გადაიხნასო.

ისეთი, ავადსახსენებელი ტალახაძე რომ იყო, 1924 წელს ვაგონში გამოწყვდებული ქართველი პატიმრები რომ დახვრიტა.

ისეთი, ერთ-ერთი მინისტრის მოადგილე რომ არის, რომელმაც, პოეტმა და მანდილოსანმა, საქვეყნოდ ბრძანა: ოპოზიცია (ქართული ოპოზიცია) მიწაში უნდა ჩაიხარხოსო.

ისეთი, ვინც გააოხრა და გაავერანა საქართველოს ტელევიზია.

ისეთი, ვინც დანა ვაუყარა და ტყვია ესროლა, ქართველმა-ქართველს.

ისეთი, ვინც ავტომატით დაცხრილა ქართული კულტურის ერთ-ერთი ბასტიონი — მწერალთა კავშირის სასახლე (კინოსტუდიამ და ოპერის თეატრმა რაღა „დააშვეც“? აღბათ, მათი რიგიც მოვა).

ისევე ილია გავისხენოთ:

„რა ვაკეთეთ, რას ვშვრებოდით? ჩვენც ლამაზად სულ ყველასა თვითო-თვითოდ ვღალატობდით...“ „ჩვენც ერთმანეთს გულმოდგინედ ვწყვდით და ვიწყვებოდით...“

ჰოდა, თუ მართლა ასეთები ვიყავით, როგორ, რა სასწაულით, რა ჯადოქრობით მოვადწიეთ დღემდე?!

მაწამებს ეს კითხვა, მაგრამ მაშინვე მუხრანის სიტყვები მახსენდება:

„ალატიო ამგვარი ფიქრი!“

მართლაც...

ზომ გვეყვდნენ ღირსეულნიც, რომელთა მაგალითსაც, ეტყობა, გაცილებით უფრო მეტი ძალა ჰქონდა, ვიდრე ყორღანაშვილის, ბერბეკაშვილისა თუ ორჯონიძისას?! მაგალითად, სულმნათი დავით, რომელიც, ღრმადმოწმუნე ქრისტიანი, პატვის სცემდა ყურანსა და თალმულს.

მაგალითად, ხეაშაქი ცოქალი და კრავი ჩაყელი, ორი დარბაისელი მანდილოსანი, თავიანთი „ქალური დილომატიით“ რომ შეარიგეს მოწინააღმდეგე მხარეები (დღევანდელი მოკავშირე ქალები მახსენდება...).

მაგალითად, იოთამ ზევდინიძე, გიორგი მეფის საწოლში მეფისათვის გამიზნული ხანჯლების დარტყმა საქუთარსხეულზე რომ მიიღო.

მაგალითად, ცოტნე დადიანი და მღვდელი თევდორე...

მაგალითად, ილია ქავჭავაძე...

მაგალითად, ქაქუცა ჩოლოყაშვილი...

მაგალითად, პავლე ინგოროყვა, მიხეილ თამარაშვილი, ექიმი ყორღანია...

მაგალითად, მერაბ კოსტავა...

წველას რა ჩამოვლის! ერთი თვალის გადავლებითაც ცხადია, ქართველ ერში თანადგომა რომ სჭარბობს ღალატს, სიყვარული — სიძულვილს, მრომისმოყვარეობა — უჭნარობას, კეთილგონიერება — უგულურებას, სიკეთე — ბოროტებას.

მაგრამ ყველაფერი ეს, ჩვენდა სავალალოდ, თითქოს მხოლოდ ისტორიაში დარჩა — მერაბ კოსტავას იქით...

ახლა კი, ამჟამად, ჭრჭერობით ისეთები ვართ სწორედ, როგორებიც არ უნდა ვიყოთ და ამიტომაც მაწამებს სათაურად გატანილი კითხვა.

ამიტომაც მინდა, რომ ხშირ-ხშირად გადავიკითხოთ ქართველებმა დიდი ილიას „ბედნიერი ერი“!

ნუგზარ აფხაზაშვილი

წყალნი ნაკლებ და ნაპოვნი, „შურაბი“ დარჩებთანო...

შაბათობას ვერაფრით ვერ დავარქმევდით — ორშაბათი დღე იყო, არადა, ასეთი ენთუზიაზმი თუ შექმნა კიდევ ქართველ კაცს — ნაომარს, დარბეულს, ნახევრად მშვიტს — ნამდვილად არ გვეგონა.

რესპუბლიკის მოედანზე (ყოფილი რესპუბლიკის თუ ახალი — ზუსტად ვერ გეტყვით. სახელის გადაქმნების შესახებ ოფიციალური ცნობა არ ყოფილა) პარასკევადან გამალბებული ნგრევა მიმდინარეობს...

გახსოვთ, ალბათ, ზუმრობით თუ ნახევრად ზუმრობით შეტყმული „ანდროპოვის ურბები...“ ხწორედ ამ „ურბებთან“ მიდგომულ ტრიბუნას (თუ აივანს) ანგრევენ ახლა.

— რატომ? — ვკითხე გვირახმუნის უფროსის მოადგილეს ბატონ რუმან ველიძეს.

— საქმე ის გახლავთ, რომ თავიდანვე, როცა ეს მოედანი შენდებოდა, ავტორთა ჩანაფიქრით სამრეკლო უნდა ყოფილიყო. კომუნისტებმა აკრძალეს ზარები და

ეს ტრიბუნა გაიკეთეს „პარადებისათვის“. ახლა დრომ მოიტანა და უნდა აღსდგეს პირვანდელი ჩანაფიქრი.

— მთლიანად ანგრევენ?

— არა. მხოლოდ ტრიბუნას. თქვენ კი ცდებით — ეს ნგრევა არ არის, ეს შენებაა, ახლის შენება, გალამაზება.

იგავე გვითხრა პროექტის ერთ-ერთმა ავტორმა ბატონმა გიორგი ფიცხიშვილმა.

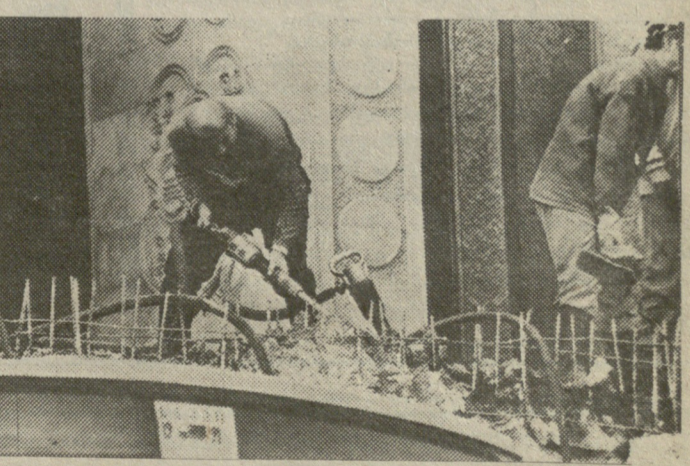
— არ ინგრევა. ეს არის რეკონსტრუქცია უკეთესობისაკენ. მოედანი კეთილმოწყობა. გავითვლება შადრევნები. ეს გაქვეყნებული გრეიდები (ხალხი რომ „უურბებს“ უწოდებს) მთლიანად მარმარილოთი მოპირკეთდება.

ქალაქში პანიკაა, თითქოს მიტინგი რომ არ ჩატარდეს, იმითმ ანგრევენო. ასე არ არის, ყველაფერი ძველი ესკიზით გაკეთდება.

რა დაუჯდება ეს ყველაფერი მიწისძვრისგან დანგრეულ საქართველოს, არავენ იცის, რადგან ხარტოაღრიცხვა ჭერ არ არსებობს.

მაია ვალაგანიძე

ზურაბ ძამთარაძის ფოტოები

ქრონიკა

საპარტოვლოს რესპუბლიკის პრეზიდენტმა დანიშნა:

ნოდარ ამბროსის ძე შიშინაშვილი — რესპუბლიკის ხოცტუის მუშაობისა და კვების მრეწველობის მინისტრად.

(ა. ქლიკაძე გათავისუფლებულია თანამდებობიდან პირადი განცხადების საფუძველზე).

თენგიზ თედორაძე — საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის მრჩეველად ეკოლოგიის საკითხებში.

გიორგი სიმონის ძე ბაჩიაშვილი — საქართველოს ა. ს. ბლიკის პრეზიდენტის მრჩეველად ერთაშორის ურთიერთობების საკითხებში.

